

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*

Creation of Supplementary Reading Book on "Recounting Srivijaya Town Legend" to Develop Reading for Main Ideas Using 5E and 5W1H Methods for Primary Six Students

เฉลิมขวัญ ทองสุก^{*1}, พัทธลีน จินนุ่น² และ วิทวัฒน์ ขัตติยะมาน³

Chalemkwan Thongsuk^{*1}, Phatchalin Jeennoon² and Witthawat Khatthiyamarn³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Graduate student, Department of Thai language, Faculty of Education Thaksin University.

² รองศาสตราจารย์ ดร., คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Assoc. Prof. Dr., Department of Thai language, Faculty of Humanities and Social Science, Thaksin University.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

³ Asst. Prof. Dr., Department of Thai language, Faculty of Education Thaksin University.

*Corresponding author, E-mail: ploykwankitty@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 38 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบยกกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" จำนวน 4 ตอน แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" ด้วยการหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" ศึกษาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนทดสอบ t-test ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด "ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน" ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.75/84.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.09

คำสำคัญ: หนังสืออ่านเพิ่มเติม, การอ่านจับใจความสำคัญ, วิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H

Abstract

This research study aimed to create and evaluate the effectiveness of a supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend” for Primary Six students based on the criteria of 80/80, compare the reading for main ideas ability of Primary Six students using the supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend” and learning through 5E and 5W1H methods, and examine the satisfaction of Primary Six students towards the supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend” and learning through 5E and 5W1H methods. The research samples were 38 Primary Six students at Wat Thasai (Ditthanukroe) School, who were selected by cluster random sampling by school unit. The research instruments were a 4-section supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend,” a 30-item reading for main idea pre- and post-test in the form of 4 choices, and a questionnaire on the satisfaction of Primary Six students with the supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend.” The data were analyzed by evaluating the effectiveness of the supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend,” comparing mean scores and percentages of the test scores and t-tests, and means and standard deviations were used for analyzing the satisfaction of Primary Six students with the supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend.”

The research findings revealed that:

1) the effectiveness of supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend” was 84.75/84.82, higher than the standard of 80/80 as set

2) Reading for main idea ability of Primary Six students was higher after learning by the use of supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend” and through 5E and 5W1H methods

3) the satisfaction of students towards learning management by the use of

supplementary reading book on “Recounting Srivijaya Town Legend” and learning through 5E and 5W1H methods was at the highest level, with the mean score of 4.82, S.D. = 0.09.

Keywords: Reading Promotion Book, Reading Comprehension,
Main Ideas Using 5E with 5W1H Methods

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่มีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด และวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการแสวงหาความรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกมิติ โดยเฉพาะทักษะการอ่าน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในสาระต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกวรรณ ภูทิมา (2560) ที่ระบุว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความคิด การวิเคราะห์ และการดำเนินชีวิต และมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ว่าควรส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นระบบ โดยเน้นให้ครูเป็นต้นแบบในการรักการอ่าน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ควรปลูกฝังทักษะการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปี 2566 พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำ โดยสาระการอ่านมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 59.61 ซึ่งแสดงถึงปัญหาด้านทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ พรสวรรค์ จันทร์เล็ก (2562) ที่เห็นว่า ครูควรฝึกให้นักเรียนสามารถเข้าใจและจับใจความสำคัญจากสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 (2566) ยังได้กำหนดแนวทางเชิงนโยบายในการส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความเป็นท้องถิ่นให้นักเรียนได้เรียนรู้้อย่างยั่งยืน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1, 2566)

จากแนวทางดังกล่าว การบูรณาการเนื้อหาท้องถิ่นเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแนวทางหนึ่งที่มีศักยภาพในการเสริมสร้างแรงจูงใจและความผูกพันของผู้เรียน ประเด็นนี้เชื่อมโยงสอดคล้องกับ อรรถพร สารานพกุล (2557) มีความคิดเห็นว่า การเรียนรู้จากบริบทท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเข้าใจคุณค่าของบ้านเกิดอย่างแท้จริง ดังนั้นการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมในรูปแบบนิทานจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อนำเสนอด้วยเนื้อหาใกล้ตัว ซึ่งต่อยอดจากแนวคิดของ วรชมล ศุภคุณ (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่าพื้นที่บ้านท้องถิ่นเป็นสื่อส่งเสริมการอ่านในระดับประถมศึกษา

นอกจากนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่าน ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จะช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การเข้าใจเนื้อหาในหลากหลายมุมมอง และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีระบบ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต่อยอดจาก ปัทมาวดี ชันธชัย (2560) ที่พัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนโดยใช้รูปแบบ SQ3R ร่วมกับ 5E เพื่อส่งเสริมการคิดและการเขียน ซึ่งพบว่า มีข้อจำกัดด้านเวลาและกระบวนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” โดยถ่ายทอดเรื่องราวท้องถิ่นของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในรูปแบบนิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ 5E ร่วมกับเทคนิค 5W1H เพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H

สมมติฐานของการวิจัย

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H อยู่ในระดับมา

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมได้กล่าวถึงหลักการและแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ และการสร้างสื่อการเรียนรู้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญของการแสวงหาความรู้ และส่งเสริมทักษะทางภาษาอื่น ๆ ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ (แววมยุรา เหมือนนิล, 2541) โดยมุ่งเน้นการค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542) อธิบายว่า การอ่านจับใจความประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การแปลความของสัญลักษณ์ การเข้าใจความหมายของคำและประโยค การจับแนวคิดหลัก และกระบวนการคิดระหว่างอ่าน จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ เช่น คำถาม 5W1H พร้อมการอธิบาย คำศัพท์ การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ตลอดจนการสรุปข้อคิดหลังอ่าน เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการเรียนรู้ที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญ เนื่องจากสามารถส่งเสริมทักษะการอ่าน พัฒนาสติปัญญา และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน โดย ลักขณา รอดสน (2540) ระบุว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยขยายความรู้ ส่งเสริมการอ่าน และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เทียมจันทร์ ศรีสังข์ (2542) ชี้ว่า หนังสือดังกล่าวสนับสนุนการเรียนรู้ตามความสนใจ และสามารถใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วน เพลิณพิศ กอบตระกุล (2539) สรุปว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขยายเนื้อหาในหนังสือเรียน และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ทั้งยังให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านอีกด้วย

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้เสนอขั้นตอนการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. การวางแผนการเขียน ได้แก่ การกำหนดประเภทหนังสือ จุดประสงค์ กลุ่มผู้อ่าน เนื้อหา ชื่อเรื่อง โครงสร้างเนื้อหา แนวการเขียน และแหล่งข้อมูลอ้างอิง เพื่อให้การเขียนมีทิศทางและเหมาะสมกับผู้อ่าน
2. การจัดทำรูปเล่มและต้นฉบับ ครอบคลุมการกำหนดความยาวและขนาดของหนังสือตามวัยผู้อ่าน การเลือกขนาดกระดาษให้เหมาะสมกับมาตรฐานโรงพิมพ์ การใช้ภาพประกอบ การทำดัชนี เพื่อจำลองรูปเล่ม และการจัดทำต้นฉบับที่สมบูรณ์อย่างน้อย 2 ชุดสำหรับส่งโรงพิมพ์และสำรองไว้กับผู้เขียน

3. ข้อมูลท้องถิ่น

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับบริบทของชุมชน เช่น ภูมิประเทศ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ที่สามารถนำมาใช้จัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถิ่นฐานของตนเอง (ถวัลย์ มาศจรัส, 2549) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นควรเลือกสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสอดคล้องกับประสบการณ์ ของนักเรียน เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย (อรรถพร สารานพคุณ, 2557) แนวทางนี้ยังช่วยส่งเสริมจิตสำนึกรักบ้านเกิด และสามารถบูรณาการได้ในหลายวิชา โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย

4. วิธีการเรียนรู้แบบ 5E

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ (2542) ได้นำแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E โดยเน้นให้นักเรียนแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) Engagement การกระตุ้นความสนใจและทบทวนความรู้เดิม 2) Exploration ให้นักเรียนสำรวจทดลองและสร้างความรู้ด้วยตนเอง 3) Explanation การให้นักเรียนนำเสนอความรู้ที่ค้นพบ 4) Elaboration การนำไปประยุกต์ใช้หรือขยายมโนคติในบริบทใหม่ 5) Evaluation การประเมินผลการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยที่ พันธุ์ ทองชุมนุช (2544) กล่าวถึงข้อดีของการจัดการเรียนรู้ว่า ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ คิดอย่างเป็นระบบ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนข้อจำกัด ได้แก่ ใช้เวลามาก หากสถานการณ์ไม่ดึงดูดจะทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ไม่เข้าใจ อีกทั้งนักเรียนบางกลุ่มอาจมีปัญหาในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะผู้ที่มีสติปัญญาต่ำหรือขาดแรงจูงใจ ส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

5. เทคนิคการสอน 5W1H

วิวัฒน์ ชัตติยะมาน (2549) เสนอแนวทางการอ่านจับใจความ โดยใช้คำถาม 6W1H ได้แก่ Who (ใครเกี่ยวข้อง), What (เกิดเหตุการณ์อะไร), Where (เกิดที่ไหน), When (เมื่อไร), Why (ทำไมถึงเกิด), และ How (เกิดขึ้นอย่างไร) เพื่อช่วยวิเคราะห์และทำความเข้าใจเนื้อหาอย่างมีระบบ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

การทบทวนนี้สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเชื่อมโยงกับข้อมูลท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยการใช้วิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดกลางในเขตเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ ซึ่งมี 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านบางสำโรง และโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) โดยที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 38 คน และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางสำโรง จำนวน 39 คน รวมทั้งสิ้น 77 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 38 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้หน่วยสุ่มโรงเรียน

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” จำนวน 4 ตอน ตอนที่ 1 มหัศจรรย์เมืองร้อยเกาะ ตอนที่ 2 เจาะโรงเรียนตราตรึงใจ ตอนที่ 3 เพื่อนใหม่ที่ฟาร์มหอยใหญ่ และตอนที่ 4 ไข่มุกศรีวิชัยกับพลังวิเศษ

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ฉบับละ 30 ข้อ

2.3 แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามลำดับขั้นตอน 7 ขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 วิเคราะห์หลักสูตร

ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเน้นหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ของโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

3.1.2 ศึกษาทฤษฎีและแนวทางการสร้างหนังสือ

ผู้วิจัยศึกษาขั้นตอนและรูปแบบการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอ้างอิงแนวทางของฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542)

3.1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลท้องถิ่น

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือเอกลักษณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำมาสร้างเป็นโครงเรื่องสำหรับนิทานในหนังสืออ่านเพิ่มเติม

3.1.4 พัฒนารูปแบบหนังสือ

ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างหนังสือออกเป็น 4 เล่ม ประกอบด้วย ส่วนนำ บทอ่าน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบท้ายบท แล้วนำเสนอร่างฉบับแรกต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยมีตอนต่าง ๆ ได้แก่

- ตอนที่ 1: มหิศจรรย์เมืองร้อยเกาะ
- ตอนที่ 2: เงาะโรงเรียนตราตรึงใจ
- ตอนที่ 3: เพื่อนใหม่ที่ฟาร์มหอยใหญ่
- ตอนที่ 4: ไข่มุกแดนศรีวิชัยกับพลังวิเศษ

3.1.5 ตรวจสอบและพัฒนาเนื้อหา

ผู้วิจัยปรับปรุงหนังสือตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสม ก่อนจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

3.1.6 ทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยนำหนังสือที่ผ่านการปรับปรุงไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาประสิทธิภาพในการใช้งาน ดังต่อไปนี้

1. แบบเดี่ยว 1:1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 56.13/67.78 ต่ำกว่าเกณฑ์
2. แบบกลุ่มเล็ก 1:10 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 72.80/77.67 ต่ำกว่าเกณฑ์
3. แบบกลุ่มใหญ่ 1:100 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.70/84.10 สูงกว่าเกณฑ์ที่

กำหนด 80/80 สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

3.1.7 ขออนุญาตและนำไปใช้ในสถานศึกษา

ผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารและกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำหนังสือไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และศึกษาผลต่อความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน

3.2 แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ) มีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างและกำหนดรูปแบบของแบบประเมิน

3.2.2 กำหนดประเด็นในการประเมินหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ซึ่งประกอบด้วย การจัดรูปเล่ม การจัดภาพ เนื้อเรื่อง การใช้ภาษา การนำเสนอเนื้อหา คุณค่าของหนังสือ และประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

3.2.3 การสร้างแบบประเมินคุณภาพหนังสือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนด และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่สร้างขึ้นในหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”

3.2.4 นำแบบประเมินคุณภาพหนังสือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบประเมิน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตลอดถึงข้อเสนอแนะอื่น ๆ สรุประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อเรื่องให้เพิ่มประเด็นความคิดเห็นอีก 1 ประเด็น คือ เนื้อเรื่องไม่ขัดต่อความมั่นคงและศีลธรรม
2. ด้านการนำเสนอเนื้อหา ให้เพิ่มประเด็นความคิดเห็นอีก 1 ประเด็น คือ เนื้อหาส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด

3. ด้านการจัดรูปเล่ม ให้รวมความคิดเห็น เรื่องขนาดของหนังสือและจำนวนหน้าของหนังสือไว้ในข้อเดียวกัน ผู้วิจัยแก้ไขได้เป็น “ขนาดของหนังสือและจำนวนหน้าเหมาะสม”

4. ด้านประโยชน์ ให้เพิ่มประเด็นความเห็นเรื่อง หนังสือสามารถใช้ฝึกอ่านซ้ำ ๆ และสามารถยืมอ่านนอกเวลาได้ ผู้วิจัยจึงแยกความคิดเห็นเป็น 2 ความคิดเห็น คือ สามารถใช้ฝึกอ่านซ้ำ ๆ จนเกิดทักษะและสามารถยืมใช้อ่านนอกเวลาเรียนได้

3.2.5 จัดพิมพ์แบบประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ) ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”

3.3 แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ชั้นวิเคราะห์

ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาทฤษฎีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเนื้อหาที่วัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ได้แก่ การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การสรุปใจความสำคัญ การเรียงลำดับเหตุการณ์ และการสรุปคุณค่าหรือข้อคิดจากบทอ่าน สุดท้ายคือ กำหนดจำนวนข้อคำถามให้ครอบคลุมมาตรฐานตัวชี้วัดและเนื้อหาตามหลักสูตร

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักวิชาการเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ	1. แวมมยุรา เหมือนนิล (2541)	2. กล้า พิมพ์ วงศ์ (2543)	3. พรรัตน์ ระนันท์ (2554)	4. บัณลือ พลกษะวัน (2557)
1.การอธิบายคำศัพท์			✓	✓
2.การบอกรายละเอียด		✓	✓	✓
3.การเรียงลำดับเหตุการณ์	✓	✓	✓	✓
4.การแยกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น	✓	✓	✓	✓
5.การเลือกความหมายของคำ	✓			
การตอบคำถามจากข้อเท็จจริง			✓	✓
6.การยกตัวอย่าง	✓			
7.การจำแนกใจความสำคัญและส่วน ขยายใจความ	✓	✓	✓	✓
8.การสรุปข้อคิด	✓		✓	✓
9.การทำนายผล		✓		✓

3.3.2 ขั้นตอนออกแบบและพัฒนา

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ (คู่ขนาน) ใช้เวลา 60 นาที แล้วจึงนำไปเสนอตัวแบบต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่าแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์ 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง คะแนนต่ำสุด เท่ากับ 0.33 สูงสุด เท่ากับ 1.00 แล้วจึงนำไปแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.3 ขั้นตอนทดลองใช้

หลังจากแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำไปทดลองกลุ่มใหญ่ (1:100) กับนักเรียน 39 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่มจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างระดับ ผลการทดลองพบว่า ค่าความยากง่าย (p) คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0.39 สูงสุดเท่ากับ 0.66 ค่าอำนาจจำแนก (r) คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0.21 สูงสุดเท่ากับ 0.68

3.3.4 ขั้นตอนประเมินผล

ผู้วิจัยนำผลจากการทดลองใช้มาพิจารณาความเหมาะสมของแบบทดสอบ เพื่อใช้จริงในการวิจัยพบว่ามีค่าความเชื่อมั่น ด้วยสูตร KR-20 เท่ากับ 0.78 ถือว่าใช้วัดผลได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”

3.4.1. ขั้นวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวทาง และรูปแบบในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบประเมินให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ควบคู่กับ 5W1H

3.4.2. ขั้นตอนออกแบบ

ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ แล้วนำไปเสนอต้นฉบับแบบประเมินต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย อีกทั้งปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เช่น การจัดรูปแบบหัวข้อภาพรวมใหม่ และการแยกรายการด้านส่งเสริมวัฒนธรรมและศีลธรรมออกจากด้านคุณธรรมจริยธรรม

3.4.3. ขั้นตอนทดลอง

ผู้วิจัยทบทวนและตรวจสอบความชัดเจนของรายการคำถาม เพื่อให้สามารถนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม แล้วนำไปตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนในการตอบแบบประเมิน เพื่อยืนยันความชัดเจนของข้อความ

3.4.4. ขั้นตอนประเมินผล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้แบบประเมิน 15 รายการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ข้อต่ำสุด เท่ากับ 0.67 และสูงสุด เท่ากับ 1.00 หลังจากนั้น นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในกระบวนการวิจัย

3.5 แผนการจัดการเรียนรู้แบบย่อ เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัย ขวณผืน” มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การเชื่อมโยงความรู้สู่การตัดสินใจ และการประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ 5E (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate) ร่วมกับเทคนิค 5W1H (Who, What, When, Where, Why, How) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเขียนแผนตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.5.1 ศึกษามาตรฐาน/ตัวชี้วัด: ตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: การอ่าน (ท 1.1 ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5 และ ป.6/8)

3.5.2 ศึกษาโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตาม โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ รวม ระยะเวลา 10 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือ “ดินแดนศรีวิชัย ขวณผืน” ดังนี้

แผนที่ 1: ท้องถิ่นของเรา

แผนที่ 2: มหัศจรรย์เมืองร้อยเกาะ

แผนที่ 3: เงาะโรงเรียนตราดริงใจ

แผนที่ 4: เพื่อนใหม่ที่ฟาร์มหอยใหญ่

แผนที่ 5: ไข่มุกศรีวิชัยกับพลังวิเศษ

3.5.3 วิเคราะห์แนวทางการจัดกิจกรรม โดยกำหนดให้กิจกรรมในแต่ละแผนเน้นให้ผู้เรียน มีส่วนร่วม ผ่านการตั้งคำถาม การอ่านวิเคราะห์ และการอภิปราย โดยใช้กรอบคำถาม 5W1H ควบคู่กับ ขั้นตอน 5E เพื่อส่งเสริมทักษะคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารอย่างมีเหตุผล

3.5.4 นำแผนการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และปรับแก้ตามคำแนะนำ

3.5.6 ผู้วิจัยนำแผนไปใช้การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแผนการเรียนรู้ชุดนี้ไปใช้ในชั้นเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยครูผู้สอนดำเนินการสอนตามลำดับขั้นของ 5E และใช้คำถาม 5W1H กระตุ้น การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนพบว่า วิธีการนี้ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะการจับใจความได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านและการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์อีกด้วย

ผลการวิจัย

1. สร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัย ขวณผืน”

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัย ขวณผืน” จำนวน 4 ตอน 4 เล่ม จากการให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คนประเมินคุณภาพของหนังสือนิทาน ตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 7 ประเด็น มีผลการ ประเมินคุณภาพ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”
ในภาพรวมโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ระดับการประเมิน	แปลผล
1.ด้านเนื้อเรื่อง	5.00	ดีมาก
2.ด้านการใช้ภาษา	4.65	ดีมาก
3.ด้านการนำเสนอเนื้อหา	4.80	ดีมาก
4.ด้านการจัดรูปเล่ม	4.85	ดีมาก
5.ด้านการจัดภาพ	4.87	ดีมาก
6.ด้านคุณค่าของหนังสือ	4.60	ดีมาก
7.ด้านประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	5.00	ดีมาก
เฉลี่ยภาพรวมทั้งหมด	4.82	ดีมาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.82 คะแนน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเนื้อเรื่องและด้านประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้รับการประเมินสูงสุดที่ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือ ด้านการจัดภาพ (4.87) และการจัดรูปเล่ม (4.85) สะท้อนถึงความใส่ใจในองค์ประกอบด้านเนื้อหาและภาพประกอบอย่างลงตัว ขณะที่ด้านการนำเสนอเนื้อหา (4.80) และการใช้ภาษา (4.65) ก็ได้รับคะแนนในระดับดีมากเช่นกัน ส่วนด้านคุณค่าของหนังสือได้รับค่าเฉลี่ย 4.60 แม้อยู่ในลำดับสุดท้ายแต่ยังคงอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความครบถ้วนทั้งในด้านสาระ ความสวยงาม และประโยชน์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ผู้วิจัยนำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มาใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 38 คน โดยผู้วิจัยนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทและคะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียน เพื่อใช้ในการหาค่าตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”

ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ
แบบทดสอบท้ายบท	38	40	33.90	84.75	84.75/84.82
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ (หลังเรียน)	38	30	25.45	84.82	

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” กับการทดลองแบบกลุ่มใหญ่ (1:100) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 38 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.75/84.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้

2. ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

คะแนน ความสามารถในการ อ่านจับใจความ	N	$\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t-test	df	P
ก่อนเรียน	38	18.79	2.60	- 20.48	37	≤.001
หลังเรียน	38	25.45	2.14			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 18.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.60 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 25.45 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.14

3. ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) หลังจากทีเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ

	รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	การแปล ความหมาย
1	นักเรียนชอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”	4.82	0.39	มากที่สุด
2	เนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.76	0.49	มากที่สุด
3	เนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีความน่าสนใจ ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย อ่านเข้าใจง่าย	4.55	0.65	มากที่สุด
4	นักเรียนเข้าใจเนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน”	4.95	0.23	มากที่สุด
5	เนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีประโยชน์ต่อนักเรียน	4.89	0.31	มากที่สุด
6	ภาพประกอบเนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีความเหมาะสมกับเรื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด

	รายการความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	การแปล ความหมาย
7	เนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ให้ความรู้ข้อคิด คติเตือนใจ	4.37	0.82	มาก
8	เนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม	4.55	0.65	มากที่สุด
9	เนื้อหาทั้ง 4 ตอน ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ปลุกฝังทัศนคติที่ดีให้เกิด ความรัก ภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตน	5.00	0.00	มากที่สุด
10	หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” นำเสนอเนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.74	0.45	มากที่สุด
11	หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ออกแบบรูปเล่มและเข้าเล่มได้สวยงามคงทน	4.89	0.31	มากที่สุด
12	ขนาดของตัวอักษร (ตัวหนังสือ) มองเห็นชัดเจน	4.74	0.45	มากที่สุด
13	รูปภาพหน้าปกและรูปภาพในหนังสืออ่าน เพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” มีสีสวยงาม	5.00	0.00	มากที่สุด
14	การจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” พัฒนาความสามารถใน การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความได้	5.00	0.00	มากที่สุด
15	หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ทำให้นักเรียนรู้จักท้องถิ่นมากขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.82	0.09	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 สรุประดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิดถานุเคราะห์) หลังจากที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.82$)

จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิดถานุเคราะห์) หลังจากใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) ถึง 5 รายการ โดยเฉพาะด้านภาพประกอบความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H และการส่งเสริมความรู้ท้องถิ่น ขณะเดียวกันยังมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51 - 4.99$) อีก 9 รายการ ซึ่งสะท้อนว่าเนื้อหาเข้าใจง่าย น่าสนใจเหมาะสมกับวัย และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ส่วนรายการที่มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51 - 4.50$) เพียง 1 รายการ คือ ด้านข้อคิด คติเตือนใจ แสดงให้เห็นว่า หนังสือสามารถตอบสนองความสนใจของนักเรียนได้ในหลายมิติ และช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผล

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพระดับดีมาก และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.75/84.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H ระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษาการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” และวิธีการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H พบว่า มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และมีประสิทธิภาพอยู่ที่ 84.75/84.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80 อันแสดงให้เห็นว่าหนังสือเล่มดังกล่าวสามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

ทั้งนี้ ความสำเร็จของหนังสืออ่านเพิ่มเติมดังกล่าวสามารถอธิบาย ได้จากการออกแบบที่พิถีพิถันเนื้อหาที่กระชับ ชัดเจน เหมาะสมกับวัย และมีภาพประกอบที่สวยงามดึงดูดใจ อีกทั้งยังมีแนวทางการอ่านจับใจความ แบบฝึกหัด และแบบทดสอบที่สามารถใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ที่กล่าวถึงกระบวนการสร้างหนังสือว่า ต้องเริ่มจากการศึกษาข้อมูลจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการออกแบบรูปเล่ม ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและความสนใจของผู้เรียน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของ พิรุณรัตน์ กว้างขวาง (2563) ที่พบว่าการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “หนูแดงยอดนักอ่าน” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน อีกทั้งหนังสือยังมีภาพประกอบที่สดใส สวยงาม สอดคล้องกับเนื้อหา และสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ออกแบบอย่างเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ มีส่วนสำคัญในการส่งเสริม

ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังมีความประหลาดใจที่นักเรียนสามารถต่อยอดจากงานวิจัยของ อารีรัตน์ พุฒหล่อ (2563) ซึ่งใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ตำนานพื้นบ้านไทย” และ พรสวรรค์ จันทรเล็ก (2563) ที่ใช้หนังสือ นิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยทั้งสองงานวิจัยชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีคุณภาพว่า ควรเน้นการตอบสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียน มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของนักเรียน ทั้งยังควรเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและเข้าใจเนื้อหาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดีควรมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม อันจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างรอบด้านและยั่งยืน ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอของ อรรถพร สารานพกุล (2557) ที่เห็นว่า การเรียนรู้จากบริบทท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังความรักและความผูกพันต่อบ้านเกิดของนักเรียน โดยการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบนิทานพื้นบ้านที่สะท้อนวัฒนธรรม ประเพณี และสถานที่ใกล้ตัว เป็นการกระตุ้นจินตนาการ แรงบันดาลใจ และความสนุกสนานในการอ่าน ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การออกแบบหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่น โดยเฉพาะการใช้เรื่องเล่า ตำนาน และประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นแกนหลักของบทอ่าน มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียน ทั้งยังสร้างความรู้สึผูกพันและภาคภูมิใจในท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจน จึงนับเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการพัฒนาไม่เพียงแต่ทักษะด้านภาษา แต่ยังส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนในภาพรวมของผู้เรียนอีกด้วย

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทาง 5E และเทคนิค 5W1H มีการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (25.45) สูงกว่าก่อนเรียน (18.79) อย่างชัดเจน ($t = -20.48$) สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ พบว่า มีไม่เพียงลักษณะของหนังสือที่มีเนื้อหาท้องถิ่นที่ใกล้ตัวและภาพประกอบที่น่าสนใจเท่านั้น หากแต่กระบวนการเรียนรู้ ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก็มีบทบาทอย่างยิ่งในการส่งเสริมทักษะการคิด การอ่าน และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการใช้แนวทาง 5E ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ซึ่งสามารถกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ และสร้างการเชื่อมโยงองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างลุ่มลึกและยั่งยืน

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรา พลเยี่ยม (2567) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับการใช้คำถามระดับสูง โดยพบว่าทั้ง 5 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) และขั้นประเมินผล (Evaluation) ล้วนแทรกเทคนิคการใช้คำถามวิเคราะห์

อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีระบบและเป็นเหตุเป็นผล นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ปัทมาวดี ชันธชัย (2560) ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้ 5E เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนในนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยพบว่าการผสมผสานระหว่างกระบวนการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างชัดเจนกับเทคนิคการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดช่วยยกระดับความสามารถด้านภาษาและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของ ภัทรสุดา นาคสุข (2564) ซึ่งใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งนักเรียนยังมีความคิดเห็นในภาพรวมต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมาก โดยเฉพาะในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นการศึกษาที่ต่อยอดจาก สิรินาถ เม่นเผือก (2566) ได้รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งพบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ที่ 85.78/85.45 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีคุณภาพกับกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก เช่น แนวทาง 5E และเทคนิค 5W1H ถือเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียน ทั้งในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ความเข้าใจในเนื้อหา และการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่หลากหลายอย่างสมดุลทั้งด้านความรู้ กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การผสมผสานรูปแบบการสอนแบบ 5E ร่วมกับเทคนิค 5W1H ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การตั้งคำถามเชิงลึก และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งและสามารถถ่ายทอดสาระสำคัญได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจในระดับ “มากที่สุด” ต่อการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง 5E และเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ที่ 4.82 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ความพึงพอใจดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชาพัฒน์ ไชยเสนดินทร์ (2564) ที่ได้พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทเรียนกับบริบทของผู้เรียนมีส่วนสำคัญต่อความสนใจและการมีส่วนร่วมทางการเรียนรู้

ความพึงพอใจของนักเรียนที่ปรากฏในงานวิจัยนี้เกิดจากหลายปัจจัยประกอบกัน โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการอ่านจับใจความการวิเคราะห์ข้อมูลจากบทอ่าน และการแยกแยะข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น ดังนั้นการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ จึงตอบสนองต่อปัญหาอย่างเหมาะสมด้วยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทและความสนใจของนักเรียน

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ถูกสร้างขึ้นโดยอิงจากข้อมูลท้องถิ่นของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่ว่าจะเป็นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสถานที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่ง ผู้เรียนมีความคุ้นเคยจึงเอื้อต่อการเชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ส่วนตัว และเสริมสร้างความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ขณะเดียวกันรูปแบบของหนังสือก็ได้รับการออกแบบอย่างพิถีพิถัน ไม่ว่าจะเป็นการจัด เนื้อหาในรูปแบบนิทานที่เหมาะสมกับช่วงวัย ภาพประกอบที่สวยงามสดใสรวมไปถึงองค์ประกอบที่ ช่วยส่งเสริมการอ่านจับใจความ เช่น คำแนะนำในการอ่าน แบบฝึกหัด และกิจกรรมท้ายบทที่ช่วยประเมิน ความเข้าใจของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยิ่งไปกว่านั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวทาง 5E กับเทคนิค 5W1H มีส่วนสำคัญ ในการส่งเสริมทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ กระตุ้นการตั้งคำถาม และสร้างการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวดำเนินไปภายในระยะเวลา 10 ชั่วโมง และส่งผลอย่างชัดเจนต่อการพัฒนาการ ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ทั้งนี้ หนังสือยังผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหาและการเขียนจำนวน 5 ท่าน จึงทำให้มั่นใจได้ถึงความถูกต้อง เหมาะสม และประสิทธิภาพในการ ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

นอกจากนี้ หนังสือยังมีเนื้อหาส่วนท้ายที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากภาพถ่าย ข้อมูลประกอบและสาระที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยต่อยอดการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังปลูกฝังจิตสำนึก ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และเสริมสร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าของบ้านเกิดตนเอง

กล่าวโดยสรุป การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ร่วมกับวิธีการเรียนรู้แบบ 5E และเทคนิค 5W1H ถือเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ และการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเรียนการสอนภาษาไทยระดับ ประถมศึกษาที่ต้องการสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน มีความน่าสนใจ และสามารถ ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างรอบด้าน

จากผลการศึกษาการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุด “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” ร่วมกับการจัดการ เรียนรู้แบบ 5E และเทคนิค 5W1H พบข้อค้นพบสำคัญหลายประการที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะด้าน การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

ประการแรก หนังสือถูกออกแบบให้เชื่อมโยงเนื้อหากับบริบทท้องถิ่น โดยใช้ตำนานและ ประวัติศาสตร์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแกนหลักถ่ายทอดผ่านรูปแบบนิทาน ทำให้นักเรียนสามารถ เข้าถึงเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้งและเพลิดเพลิน ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและจินตนาการ

ประการที่สอง เนื้อหาภายในหนังสือช่วยปลูกฝังความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สะท้อนอัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรมอย่างชัดเจน และส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าของถิ่นกำเนิดตนเอง

ประการที่สาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ 5W1H ส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้อย่างมีระบบ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม และการสรุปใจความสำคัญ ของบทอ่านได้อย่างแม่นยำ

ประการที่สี่ การเรียนรู้ในชั้นโดยตรงและประเมินผลเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมการเขียน เช่น การแต่งนิทานหรือการ์ตูน ซึ่งช่วยต่อยอดการอ่านสู่การสื่อสารอย่างมีจินตนาการ

ประการที่ห้า หนังสือมีคุณภาพสูงทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ มีภาพประกอบที่เหมาะสม เนื้อหา กระชับ พร้อมแบบฝึกหัดและแบบทดสอบที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ช่วยประเมินความเข้าใจ ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้การศึกษาในครั้งนี้จะมีข้อจำกัดด้านเวลาในการจัดกิจกรรมเพียง 10 ชั่วโมงตามกรอบเวลาเรียนวิชาภาษาไทย แต่ก็สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยได้อย่างครบถ้วน นอกจากข้อจำกัดด้านเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ยังพบข้อจำกัดเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยต้องให้ความสำคัญ ได้แก่ การออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน โดยเฉพาะด้านการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยจำเป็นต้องปรับรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม

อีกประการหนึ่งคือ ข้อจำกัดด้านความหลากหลายทางศาสนา เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีบริบททางวัฒนธรรมที่ผูกโยงกับคุณธรรม จริยธรรม และหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในชั้นเรียนมีนักเรียนที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องตัดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสนาออกเพื่อเคารพความหลากหลายและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและครอบคลุมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่ม

กล่าวโดยสรุป หนังสือ “ดินแดนศรีวิชัยชวนฝัน” เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณค่าทั้งในด้านการพัฒนาทักษะภาษาไทยและการส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ภูทิม. (2560). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,ชลบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2564). การส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นฐานร่วมกับกลวิธี SQP2RS. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 4(3), 911–928.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2549). การเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- เทียมจันทร์ ศรีสังข์. (2542). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ชีวิตมีสีสันที่อัญประเทศ สำหรับท้องถิ่นของเรา 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสระแก้ว (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ปัทมาวดี ชันธชัย. (2560). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับ 5E เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- พัชรา พลเยี่ยม. (2567). แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E) ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามระดับสูง. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และนวัตกรรม มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 3(1), 68-85.
- พันธุ์ ทองชุมนุ. (2544). การสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิรุณรัตน์ กว้างขวาง. (2563). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหนูแดงยอดนักอ่าน กับการสอนแบบปกติ. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5(2), 264-265.
- เพลินพิศ กอบตระกูล. (2539). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องการอนุรักษ์สัตว์น้ำสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,ชลบุรี.
- พรรัตน์ ระนันท์. (2554). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเรื่องประเพณีไทย โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิก สำหรับนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- พรสวรรค์ จันท์เล็ก. (2562). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้หนังสือนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. พิษณุเวชสาร, 16(1), 81-95.
- ภัทรสุดา นาคสุข. (2564). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ลักขณา รอดสน. (2540). การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน เรื่องเรือสำเภา และชีวิตชาวปทุมธานี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วรรณมล ศุภคุณ. (2564). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- วิวัฒน์ ชัตติยะมาน. (2549). การสอนเพื่อพัฒนาการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: เทมการพิมพ์.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พัฒนาการพิมพ์.
- สิรินาถ เม่นเผือก. (2566). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค 5W1H (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนีย์ เหมาะประสิทธิ์. (2542). เอกสารประกอบการสอนวิทยาศาสตร์ สำหรับครูประถม. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 . (2565) . เอกสารประเมินผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ปีการศึกษา 2566. สุราษฎร์ธานี: โรงพิมพ์สุราษฎร์ธานี.
- อรรถพร สารานพคุณ. (2557). การสร้างหนังสือสารคดีท้องถิ่น ชุด “ท่องเที่ยวแดนสโตน” เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- อารีรัตน์ ทูยหล่อน. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยเทคนิค KWLH Plus โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด ตำนานพื้นบ้านไทย โรงเรียนบ้านตะคร้อ (รัฐประชาชนูทิศ) อำเภอไพศาลีจังหวัดนครสวรรค์. วารสารพัฒนาทักษะทางวิชาการอย่างยั่งยืน, 2(2), 26-37.